

UCHWAŁA NR XXV/245/2008
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 18 grudnia 2008 r.

w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008-2013”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.¹) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008-2013”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XIII/88/2003 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 30 lipca 2003 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Piotr Czarnolewski

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY NR XXV/245/2008
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 18 grudnia 2008 r.

w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008-2013”.

Podjęcie przedmiotowej uchwały uzasadniają następujące okoliczności faktyczne. Zgodnie z z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92) do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W myśl art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm) do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Załącznik do

UCHWAŁY NR XXV/245/2008

RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO

z dnia 18 grudnia 2008 r,

**PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE
POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
na lata 2008-2013**

INOWROCŁAW 2008

Spis treści:

Wstęp	2
I. Definicje niepełnosprawności	4
II. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych	5
III. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu inowrocławskiego	8
IV. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych	12
V. Cel główny programu	15
VI. Cele operacyjne	16
1.1. Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.....	16
1.2. Profilaktyka, edukacja i opieka zdrowotna na rzecz osób niepełnosprawnych.....	16
1.3. Wyrównywanie szans w zakresie edukacji dzieci i dorosłych osób niepełnosprawnych	17
1.4. Rehabilitacja zawodowa i edukacja osób niepełnosprawnych.....	17
1.5. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.....	18
1.6. Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce	19
VII. Cele operacyjne i sposoby ich realizacji	20
VIII. Podsumowanie	29
IX. Zasady monitorowania Programu	30
Spis tabel	31
Spis wykresów	31

Wstęp

Z danych demograficznych wynika, iż zarówno w ujęciu globalnym, a także w ujęciu naszego powiatu liczba osób niepełnosprawnych sukcesywnie wzrasta. Rośnie również skala problemu związana z umożliwieniem pełnej integracji tychże osób z ogółem społeczeństwa oraz stworzeniem dla tych osób optymalnych warunków rehabilitacji.

W ostatnich latach nastąpiły korzystne zmiany w sposobie postrzegania niepełnosprawności, która nie jest już rozumiana tylko, jako dysfunkcja czy wynik choroby, ale raczej, jako rezultat barier społecznych, fizycznych czy też ekonomicznych, jakie osoba niepełnosprawna napotyka w środowisku. Zwiększa się również liczba działań podejmowanych w celu zniwelowania skutków niepełnosprawności. Samorządy terytorialne na swoim poziomie wykonują zadania z zakresu polityki społecznej, w tym rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Działania powyższe podejmowane są również przez środowisko osób niepełnosprawnych, które walczy o przestrzeganie swoich podstawowych praw, jakimi są: prawo do życia w środowisku wolnym od barier, swobodny dostęp do obiektów użyteczności publicznej, dostęp do rehabilitacji, swobodne komunikowanie się i przemieszczanie, dostęp do informacji, wiedzy dorobku kulturalnego i rozrywki oraz pełne uczestnictwo w życiu publicznym.

Do opracowania powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych zobowiązuje art. 35 ust.1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92).

Adresaci Programu:

Program adresowany jest do osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów-mieszkańców powiatu inowrocławskiego, samorządów lokalnych, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, placówek pomocy społecznej i placówek oświatowych kształcących osoby niepełnosprawne.

Miejsce realizacji:

obszar – powiat inowrocławski

Koordynator programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu

Partnerzy:

administracja samorządowa – ośrodki pomocy społecznej, powiatowy urząd pracy,
urzędy miast, urzędy gmin;

- organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz,
- organizacje pracodawców osób niepełnosprawnych,
- instytucje edukacji i kultury.

Sposoby finansowania programu :

- budżet powiatu,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego i inne fundusze Unii Europejskiej,
- środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki pozyskiwane przez organizacje pozarządowe.

Metodologia

Powiatowy program opracowany został w oparciu o materiały zebrane przede wszystkim w toku konsultacji z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, przedstawicielami placówek medycznych działającymi na terenie powiatu oraz ośrodkami pomocy społecznej i Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności. W wytyczeniu właściwych kierunków działań i opracowywaniu programu pomocna okazała się analiza opracowanych ankiet, które zostały wysłane do stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, gdyż uzyskane odpowiedzi na zawarte w ankietach pytania pozwoliły na wyodrębnienie najważniejszych problemów, z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne w powiecie inowrocławskim.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych opracował i zredagował Zespół pod kierownictwem dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Rafała Waltera w składzie :

- Elżbieta Szachulska
- Arleta Krusik
- Izabela Czerwińska
- Hanna Lewandowska.

Członkowie zespołu brali udział w spotkaniach, na których zostały zdefiniowane problemy osób niepełnosprawnych oraz cele i kierunki działań.

I. Definicje niepełnosprawności

Według Światowej Organizacji Zdrowia „osoby niepełnosprawne to osoby o naruszonej sprawności psychofizycznej powodującej ograniczenia funkcjonalne sprawności lub aktywności życiowej w stopniu utrudniającym pełnienie właściwych dla nich ról społecznych”.

Definicja zawarta w Karcie Praw Niepełnosprawnych stwierdza, że „niepełnosprawnymi są osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi”.

Niepełnosprawność organizmu pociąga za sobą liczne konsekwencje i stwarza wiele problemów. Problemy te mają różną naturę, a mianowicie: medyczną, psychologiczną, pedagogiczną, społeczną i zawodową. Do ich rozwiązania potrzebne są określone działania i zastosowanie odpowiednich środków. Według Światowej Organizacji Zdrowia takie kompleksowe i skoordynowane stosowanie środków medycznych, psychologicznych, pedagogicznych, społecznych i zawodowych w celu usprawnienia osób z naruszoną sprawnością organizmu do możliwie najwyższego poziomu nazywane jest rehabilitacją.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy. W tej sytuacji nie można dopuszczać do tego, aby definicje czy klasyfikacje przyczyniały się do wyodrębnienia ludzi niepełnosprawnych ze społeczeństw lub też ograniczały postępy w rehabilitacji i szeroko rozumianej integracji. Powinny natomiast wychodzić na przeciw ich indywidualnym potrzebom, problemom i oczekiwaniom tak, aby ta grupa osób mogła otrzymywać np. pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Zasadniczo osoby niepełnosprawne możemy podzielić na dwie grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie,
- osoby niepełnosprawne biologicznie.

Uwzględniając subiektywną ocenę zdolności do wykonywania podstawowych czynności dla danego wieku, zbiorowość osób niepełnosprawnych prawnie możemy podzielić na dwie podgrupy:

- a) osoby niepełnosprawne prawnie i biologicznie, tj. osoby, które posiadają orzeczenie i równocześnie odczuwają całkowicie poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych,
- b) osoby niepełnosprawne tylko prawnie, tj. takie które, posiadają orzeczenie o niepełnosprawności ale nie odczuwają ograniczonej zdolności do wykonywania czynności podstawowych.

Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają odczuwaną całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do wieku biologicznego.

II. Diagnoza środowiska osób niepełnosprawnych

Według danych z Narodowego Powszechnego Spisu Ludności przeprowadzonego w 2002 roku wynika, iż na terenie powiatu inowrocławskiego na stałe zamieszkiwało **18.490** osób niepełnosprawnych, co stanowi około 12% ogółu ludności.

Struktura podziału osób niepełnosprawnych ze względu na wiek ukazuje, iż problem niepełnosprawności dotyka w największym stopniu osoby powyżej 45 roku

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

życia oraz seniorów po 65 roku życia, osoby w przedziale powyżej 65 roku życia stanowią 42,1% wszystkich osób niepełnosprawnych.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dane uzyskane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu dotyczące liczby wydanych orzeczeń dla mieszkańców powiatu inowrocławskiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Inowrocławiu.

Tabela 1. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2007.

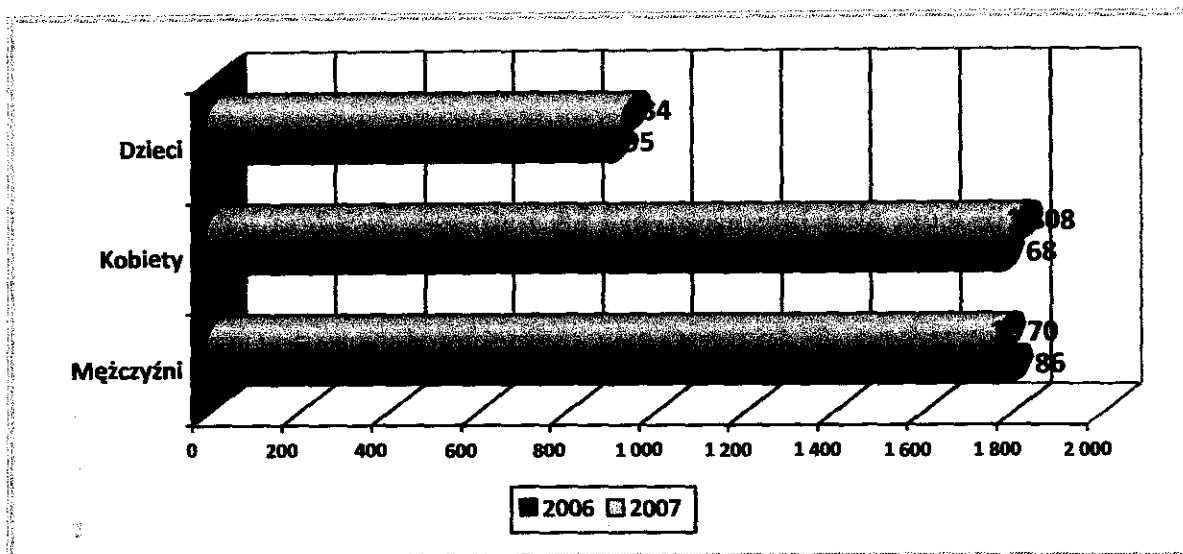
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
2006		
1	Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w roku 2006 ogółem	3554
2	- w tym mężczyźni	1786
3	- w tym kobiety	1768
4	dzieci do lat 16	895
5	liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	758
6	liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1281
7	liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	620
2007		
8	liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w roku 2007 ogółem	3578
9	- w tym mężczyźni	1770
10	- w tym kobiety	1808
11	dzieci do lat 16	931
12	liczba osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności	836
13	liczba osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	1165
14	liczba osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	646

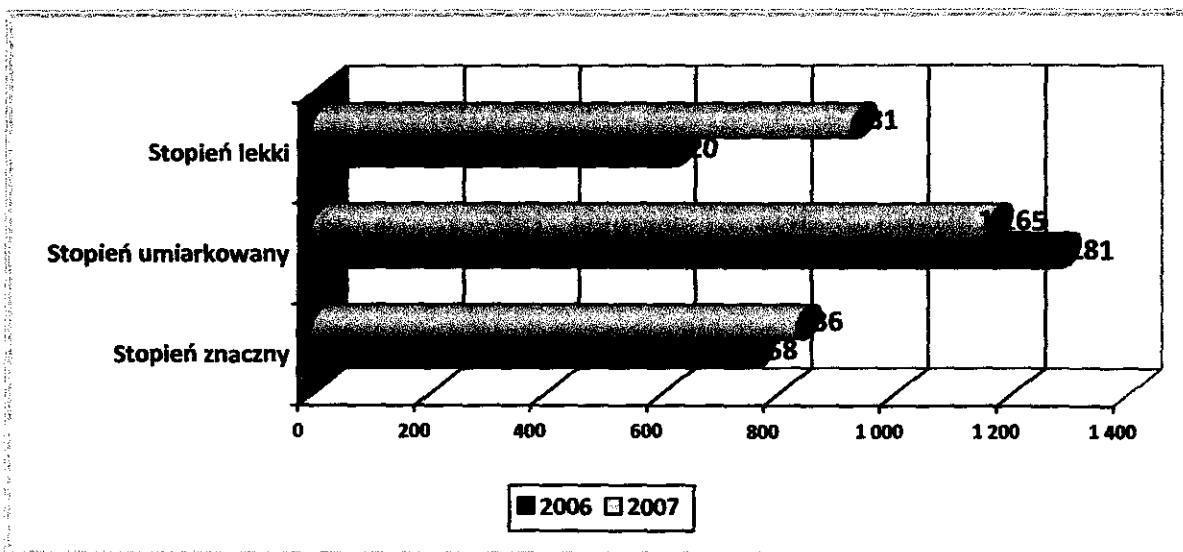
Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

Na niżej przedstawionym wykresie wyraźnie widać, że liczba kobiet i mężczyzn, którzy w latach 2006-2007 otrzymali orzeczenie o niepełnosprawności kształtuje się na tym samym poziomie. Liczba dzieci, które otrzymały orzeczenie o niepełnosprawności w roku 2006-2007r. również kształtuje się na tym samym poziomie.

Wykres 1. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg płci.

Wykres 2. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg stopnia niepełnosprawności.

Z danych przedstawionych na wykresie powyżej wynika, iż w roku 2006-2007 najczęściej osób uzyskało orzeczenie z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Na drugim miejscu znajdują się osoby, które otrzymały orzeczenie ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Najmniejszą liczbę stanowią osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności.

III. Instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie powiatu inowrocławskiego

Pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom świadczą jednostki pomocy społecznej, prowadzone przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz organizacje pozarządowe. W Inowrocławiu osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z pomocy w niżej wymienionych instytucjach:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu jest jednostką organizacyjną Powiatu Inowrocławskiego. Starosta Inowrocławski przy pomocy Centrum sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo – wychowawczych i ośrodków interwencji kryzysowej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92), jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Działania te są realizowane ze środków funduszu w następujących formach:

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,

- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych,
- 3) dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych,
- 5) dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:

- 1) refundacja kosztów przystosowania tworzonych lub istniejących stanowisk pracy,
- 2) finansowanie szkoleń osób niepełnosprawnych,
- 3) udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- 4) dofinansowanie do 50 % oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 5) zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu,
- 6) instrumenty rynku pracy,
- 7) wyposażenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie poza realizacją zadań, które zostały wykazane powyżej, realizuje zadania mające na celu edukację społeczeństwa w zakresie rehabilitacji społecznej.

Do tych zadań należy:

- 1) pomoc w dystrybucji m. in. magazynu „Integracja” do podległych placówek, umożliwiająca w ten sposób łatwy dostęp do najnowszych informacji. Magazyn skierowany jest do wszystkich osób, a szczególnie do osób niepełnosprawnych. Zawiera ciekawe artykuły dotyczące różnych zagadnień i problemów z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne;
- 2) udzielanie informacji z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, w ramach zadań zatrudnionego w 2008 r. doradcy do spraw osób niepełnosprawnych;
- 3) organizacja spotkań z przedstawicielami placówek medycznych oraz stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych, celem

zapoznania środowiska lokalnego z problemami osób niepełnosprawnych oraz współdziałanie w rozwiązywaniu tych problemów.

Ośrodki pomocy społecznej

Pomoc środowiskowa dla osób niepełnosprawnych, a także dla pozostałych osób zamieszkujących powiat inowrocławski realizowana jest przez ośrodki pomocy społecznej na terenie gmin i miast. Nadmienić należy, że ośrodki pomocy społecznej znajdują się w każdej gminie i realizują następujące zadania:

- 1) analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia,
- 2) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawowo świadczeń,
- 3) praca socjalna – pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w środowisku,
- 4) pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, wypłata dodatków mieszkaniowych,
- 5) udzielanie pomocy w przypadku: ubóstwa, sieroctwa, ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, alkoholizmu lub narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Domy pomocy społecznej

Do zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie powiatu inowrocławskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej, w których łączna liczba miejsc wynosi 538. Zadaniem domów pomocy społecznej jest świadczenie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu. Domy pomocy społecznej są instytucjonalną formą opieki skierowaną do osób niepełnosprawnych wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Powiatowy Zespół jest instytucją, która ustala w jaki sposób naruszona sprawność organizmu wpływa na zdolność wykonywania ról społecznych, w tym na wykonywanie pracy oraz możliwości samodzielnej egzystencji. Dla celów pozarentowych przyjęto według nowego orzecznictwa trzy stopnie niepełnosprawności, a mianowicie: znaczny (dawniej I grupa inwalidztwa), umiarkowany (dawniej II grupa inwalidztwa), lekki (dawniej III grupa inwalidztwa).

Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy powołany jest do pełnego, skutecznego rozpoznawania, przewidywania oraz zaspakajania potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych. Urząd pracy prowadzi aktywizację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych. Przy realizacji zadań PUP współdziała z organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych, radą zatrudnienia, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodawcami, związkami zawodowymi, zarządcami funduszy celowych, organizacjami osób bezrobotnych, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi w sprawach promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Inowrocławskim.

Powiatowa Społeczna Rada jest organem opiniodawczo-doradczym. Opiniuje projekty uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu Inowrocławskiego pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych oraz podziału środków przyznanych z PFRON na realizację zadań, zgodnie z art. 5 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92). Do jej zakresu działania należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto mieszkańcy powiatu inowrocławskiego, w tym osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z pomocy w placówkach, które swoją działalnością wspierają realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Do takich placówek należą:

Ośrodek Adopcyjno - Wychowawczy w Jaksicach będący placówką specjalistyczną o charakterze diagnostycznym i konsultacyjnym. Ośrodek prowadzi szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Inowrocławiu, który poza mediacjami rodzinnymi, poradami psychologicznymi i prawnymi (w zakresie prawa rodziny) prowadzi grupy wsparcia dla rodziców, dzieci i młodzieży.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zapewnia całodobowe schronienie ofiarom przemocy, współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej oraz policją. Ponadto prowadzi działania terapeutyczno-wspomagające oraz grupy wsparcia dla ofiar przemocy.

IV. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Istotną rolę w udzielaniu pomocy i wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin spełniają organizacje pozarządowe. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych spełniają szereg ról w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące osób niepełnosprawnych,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewniają swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
- reprezentują środowisko osób niepełnosprawnych.

Zadania realizowane przez organizacje uzupełniają i wzbogacają istniejące w naszym powiecie instytucjonalne formy pomocy działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Należy również podkreślić ogromną rolę organizacji pozarządowych w tworzeniu poczucia solidarności społecznej i odpowiedzialności za kształtowanie warunków i jakości życia w środowisku lokalnym. W powiecie inowrocławskim większość osób niepełnosprawnych, uwzględniając indywidualne potrzeby związane z rodzajem niepełnosprawności, może odnaleźć organizacje, w których znajdzie pomoc i wsparcie. Organizacje pozarządowe tworzą i prowadzą ośrodki wczesnej interwencji, ośrodki wsparcia, warsztaty terapii zajęciowej. Prowadzą szkolenia, programy edukacyjno-rehabilitacyjne, jak też działają aktywnie na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem.

Poniżej przedstawiono wykaz organizacji pozarządowych działających w powiecie inowrocławskim na rzecz osób niepełnosprawnych.

1. Stowarzyszenie Pomocy Upośledzonym Umysłowo
ul. Emilii Plater 3, 88-100 Inowrocław,
2. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Bolesława Krzywoustego 15, 88-100 Inowrocław,
3. Inowrocławskie Stowarzyszenie „AMAZONKI”
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław,
4. Katolickie Stowarzyszenie „Służyć Życiu” im. ks. Wojciecha Dzierzgowskiego
ul. Henryka Sienkiewicza 48, 88-100 Inowrocław,
5. CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej Integracyjne Centrum Aktywności
„Nadzieja Życia”
ul. ks. Bogdana Gordona, 88-100 Inowrocław,
6. Polski Czerwony Krzyż
ul. Okrężna 79, 88-100 Inowrocław,
7. Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zarząd Miejski
ul. Błonie 13, 88-100 Inowrocław,
8. Polski Związek Głuchych
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław,
9. Polski Związek Niewidomych
ul. Najświętszej Marii Panny 19, 88-100 Inowrocław,

10. Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii
ul. Toruńska 26, 88-100 Inowrocław,
11. Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
ul. Jacewska 118, 88-100 Inowrocław,
12. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
ul. Rybacka 20, 88-150 Kruszwica,
13. Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”
ul. Rynek 4, 88-170 Pakość,
14. Janikowskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski „DAR SERCA”
ul. Miła 11, 88-160 Janikowo,
15. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Okno”
ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia,
16. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Wawrzynek”
Warzyn 1, 88-140 Gniewkowo,
17. Fundacja „Przystań Nadziei”
ul. Dworcowa 31, 88-100 Inowrocław,
18. Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „FLANDRIA”
ul. Andrzeja 8, 88-100 Inowrocław,
19. Stowarzyszenie Inowrocław bez Barier
ul. Toruńska 30/6, 88-100 Inowrocław,
20. Inowrocławskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Uszkodzeniem Mózgu
ul. Solankowa 32, 88-100 Inowrocław.

Dotychczasowe zadania realizowane przez organizacje i stowarzyszenia na rzecz osób niepełnosprawnych:

Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej Integracyjne Centrum Aktywności „Nadzieja Życia” prowadzi:

- Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych,
- Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Osób Niepełnosprawnych,
- Świetlicę Socjoterapeutyczną.

Stowarzyszenie oraz Fundacja Wzajemnej Pomocy „Flandria” w Inowrocławiu

od kilku lat prowadzi wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. Jest to forma pomocy,

która pozwala zwiększyć dostęp do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób, które nie posiadają środków na zakup nowego sprzętu. Organizuje również cykliczną imprezę sportową, jaką jest Międzynarodowa Spartakiada Osób Niepełnosprawnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Inowrocławiu jest organizatorem imprezy pod nazwą I Kujawsko-Pomorski Miting Pływacki Osób z Niepełnosprawnością. Miting pływacki jest organizowany dla uczestników WTZ z województwa kujawsko – pomorskiego. Impreza sportowa cieszy się dużym zainteresowaniem i ma charakter cykliczny.

Inowrocławskie Stowarzyszenie „Amazonki” działa na rzecz kobiet. Stałym zadaniem stowarzyszenia jest prowadzenie rehabilitacji zarówno fizycznej jak i wsparcie psychiczne.

Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu prowadzi:

- Świetlicę Socjoterapeutyczną „Niezapominajka”,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W OIK wszyscy mieszkańcy powiatu inowrocławskiego, w tym osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z porad psychologa, prawnika, pedagoga. Pracownicy socjalni pomagają osobom i rodzinom w wyjściu z sytuacji kryzysowych, udzielają wsparcia, pomocy psychologicznej, prawnej i pedagogicznej oraz prowadzą indywidualną terapię kryzysową lub krótkoterminową terapię rodzin i małżeństw. Pracownicy Ośrodka współpracują z pracownikami ośrodków pomocy społecznej w powiecie inowrocławskim, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi.

V. Cel główny programu

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprzez wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie im pełnego uczestnictwa na płaszczyźnie społecznej i zawodowej.

VI. Cele operacyjne

1.1. Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania do realizacji:

- 1) *Współpraca samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez:*
  - a) organizowanie spotkań konsultacyjnych,
  - b) opracowanie i wdrażanie działań informacyjnych,
  - c) zlecanie organizacjom pozarządowym zadań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w powiecie inowrocławskim,
  - d) propagowanie oraz realizacja programów i projektów obejmujących wsparciem osoby niepełnosprawne,
  - e) zdiagnozowanie liczby osób niepełnosprawnych na terenie powiatu.
- 2) *Tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych poprzez* wspieranie działalności WTZ ze środków PFRON, samorządowych i innych.
- 3) *Upowszechnianie znaczenia organizacji pozarządowych w badaniu i zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych - wspieranie ich inicjatyw poprzez:*
  - a) popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
  - b) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych,
  - c) opracowanie mapy organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu.

1.2. Profilaktyka, edukacja i opieka zdrowotna na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania do realizacji:

- 1) *Inicjowanie działań profilaktycznych dla mieszkańców powiatu poprzez:*
  - a) organizowanie m. in. konferencji, spotkań informacyjnych, sympozjów z zakresu edukacji zdrowotnej społeczeństwa,
  - b) tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych oraz badań profilaktycznych.
- 2) *Zwiększanie świadomości o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych poprzez:*
  - a) wspieranie wydawnictw o charakterze edukacyjnym i informacyjnym,

- b) opracowanie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

1.3. Wyrównywanie szans w zakresie edukacji dzieci i dorosłych osób niepełnosprawnych.

Zadania do realizacji:

- 1) **Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego poprzez:**
  - a) systematyczne diagnozowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością,
  - b) stwarzanie warunków do zaspakajania potrzeb uczniów specjalnej troski w zakresie edukacji, specjalistycznej opieki medycznej oraz zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy.
- 2) **Wspieranie inicjatyw organizowania imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dla dzieci i osób dorosłych dotkniętych niepełnosprawnością poprzez:**
  - a) podejmowanie działań na rzecz imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych,
  - b) wspomaganie rodzin dzieci i osób dorosłych niepełnosprawnych w zakresie pomocy społecznej, korzystania z turnusów rehabilitacyjnych, sanatoriów oraz możliwości uzyskania sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.

1.4. Rehabilitacja zawodowa i edukacja osób niepełnosprawnych.

Zadania do realizacji:

- 1) **Zwiększenie aktywizacji doskonalenia zawodowego osób niepełnosprawnych poprzez:**
  - a) poradnictwo zawodowe,
  - b) organizowanie kursów, szkoleń, przekwalifikowań zawodowych.
- 2) **Prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród osób niepełnosprawnych i pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu poprzez:**
  - a) organizowanie Targów Pracy,
  - b) opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dla pracodawców chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne i osób niepełnosprawnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą.
- 3) **Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez:**
  - a) zwrot dodatkowych kosztów przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz kosztów zatrudniania pracownika pomagającemu pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy,
  - b) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych,

- c) częściową refundację wynagrodzenia zatrudnionego pracownika niepełnosprawnego,
- d) częściową refundacją kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawcę dla niepełnosprawnych pracowników,
- e) realizację innych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wprowadzanych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92),
- f) instrumenty rynku pracy (staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy),
- g) współpracę z PIP w zakresie oceny miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

1.5. Tworzenie środowiska lokalnego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych oraz wspieranie rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.

Zadania do realizacji:

- 1) ***Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej poprzez bezwzględne przestrzeganie rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).***
- 2) ***Dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym poprzez:***
  - a) sukcesywną likwidację barier architektonicznych na chodnikach i drogach oraz budynkach użyteczności publicznej,
  - b) umożliwienie korzystania osób niepełnosprawnych z pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich,
  - c) realizację programów i projektów mających na celu likwidację barier transportowych.
- 3) ***Podejmowanie działań umożliwiających dostęp osób niepełnosprawnych i ich rodzin do korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez dofinansowywanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.***
- 4) ***Podejmowanie działań dążących do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się poprzez dofinansowanie osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, technicznych i w komunikowaniu się.***
- 5) ***Wspieranie różnych form wypoczynku i rehabilitacji dla rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną poprzez:***
  - a) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom turnusów rehabilitacyjnych,

b) organizowanie i dofinansowanie imprez kulturalnych i sportowych.

1.6. Stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce.

Zadania do realizacji:

Wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce poprzez:

- a) promowanie sportu, rekreacji i turystyki wśród osób niepełnosprawnych,
- b) wspieranie imprez kulturalnych, spartakiad, wycieczek i olimpiad specjalnych,
- c) propagowanie wszelkich imprez z udziałem osób niepełnosprawnych.

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

VII. Cele operacyjne i sposoby ich realizacji

I. ZINTEGROWANIE DZIAŁAŃ SAMORZĄDÓW LOKALNYCH I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
1) Współpraca samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.	a) organizowanie spotkań konsultacyjnych, b) opracowanie i wdrażanie działań informacyjnych, c) zlecenie organizacjom pozarządowym zadań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w powiecie inowrocławskim, d) propagowanie oraz realizacja programów i projektów obejmujących wsparciem osoby niepełnosprawne, e) zdiagnozowanie ilości osób niepełnosprawnych na terenie powiatu.	PCPR, samorządy gminne	praca ciągła
2) Tworzenie warunków do rozwoju placówek dla osób niepełnosprawnych.	wspieranie działalności WTZ ze środków PFRON, samorządowych i innych.	PCPR	praca ciągła
3) Upowszechnianie znaczenia organizacji pozarządowych w badaniu i zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych – wspieranie ich inicjatyw.	a) popularyzowanie działalności organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, b) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, c) opracowanie mapy organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu.	samorządy gminne, PCPR	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

II. PROFILAKTYKA, EDUKACJA I OPIEKA ZDROWOTNA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
1) Inicjowanie działań profilaktycznych dla mieszkańców powiatu.	a) organizowanie m. in. konferencji, spotkań informacyjnych, sympozjów z zakresu edukacji zdrowotnej społeczeństwa, b) tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych, specjalistycznych oraz badań profilaktycznych.	PCPR, placówki służby zdrowia	praca ciągła
2) Zwiększanie świadomości o prawach i przywilejach osób niepełnosprawnych.	a) wspieranie wydawnictw o charakterze edukacyjnym i informacyjnym, b) opracowanie strony internetowej dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.	PCPR	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

III. WYRÓWNYWANIE SZANS W ZAKRESIE EDUKACJI DZIECI I DOROSŁYCH OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
1) Orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka niepełnosprawnego.	a) systematyczne diagnozowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, b) stwarzanie warunków do zaspakajania potrzeb uczniów specjalnej troski w zakresie edukacji, specjalistycznej opieki medycznej oraz zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, ośrodki pomocy społecznej, PCPR	praca ciągła
2) Wspieranie inicjatyw organizowania imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dla dzieci i osób dorosłych dotkniętych niepełnosprawnością.	a) podejmowanie działań na rzecz imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych, b) wspomaganie rodzin dzieci i osób dorosłych niepełnosprawnych w zakresie pomocy społecznej, korzystania z turnusów rehabilitacyjnych, sanatoriów oraz możliwości uzyskania sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej, dps-y, organizacje pozarządowe, samorządy gminne	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

IV. REHABILITACJA ZAWODOWA I EDUKACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
1) Zwiększenie aktywizacji doskonalenia zawodowego osób niepełnosprawnych.	a) poradnictwo zawodowe, b) organizowanie kursów, szkoleń, przekwalifikowań zawodowych.	PCPR, PUP	praca ciągła
2) Prowadzenie akcji informacyjnej oraz promowanie wśród osób niepełnosprawnych i pracodawców form wsparcia w zatrudnieniu.	a) organizowanie Targów Pracy, b) opracowanie i upowszechnianie ulotek informacyjnych dla pracodawców chcących zatrudnić osoby niepełnosprawne i osób niepełnosprawnych chcących podjąć działalność gospodarczą.	PUP, PCPR, media	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

<p>3) Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych</p>	<p>a) zwrot dodatkowych kosztów przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz kosztów zatrudniania pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy, b) zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych, c) częściowa refundacja wynagrodzenia zatrudnionego pracownika niepełnosprawnego, d) częściowa refundacja kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawcę dla niepełnosprawnych pracowników, e) realizacja innych zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej wprowadzanych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92), f) instrumenty rynku pracy (m. in. staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy), g) współpraca z PIP w zakresie oceny miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.</p>	<p>PCPR, PUP</p>	<p>praca ciągła</p>
--	---	----------------------	---------------------

V. TWORZENIE ŚRODOWISKA LOKALNEGO PRZYJAZNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ WSPIERANIE RODZIN Z DZIECKIEM LUB DOROSŁĄ OSOBĄ NIEPEŁNOSPRAWNĄ			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
1) Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.	bezwzględne przestrzeganie rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	praca ciągła
2) Dążenie do zabezpieczenia możliwości swobodnego i samodzielnego poruszania się osób niepełnosprawnych w terenie zabudowanym i niezabudowanym.	a) sukcesywna likwidacja barier architektonicznych na chodnikach i drogach oraz budynkach użyteczności publicznej, b) umożliwienie korzystania osób niepełnosprawnych z pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, c) realizacja programów i projektów mających na celu likwidację barier transportowych.	Zarząd Dróg Powiatowych, samorządy gminne, PCPR	praca ciągła

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

3) Podejmowanie działań umożliwiających dostęp osób niepełnosprawnych i ich rodzin do korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego do funkcjonowania społeczeństwie.	dofinansowywanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	PCPR	praca ciągła
4) Podejmowanie działań dążących do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.	dofinansowanie osobom niepełnosprawnym likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, technicznych i w komunikowaniu się.	PCPR	praca ciągła
5) Wspieranie różnych form wypoczynku i rehabilitacji dla rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.	a) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom turnusów rehabilitacyjnych, b) organizowanie i dofinansowanie imprez kulturalnych i sportowych.	PCPR	praca ciągła

VI. STWARZANIE WARUNKÓW DO PEŁNEGO UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU KULTURALNYM, SPORCIE, REKREACJI ORAZ TURYSTYCE			
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Realizatorzy</i>	<i>Termin realizacji</i>
Wspieranie rozwoju aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce.	a) promowanie sportu, rekreacji i turystyki wśród osób niepełnosprawnych, b) wspieranie imprez kulturalnych, spartakiad, wycieczek i olimpiad specjalnych, c) propagowanie wszelkich imprez z udziałem osób niepełnosprawnych, w tym organizowanych przez domy pomocy społecznej:	PCPR, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe	praca ciągła
	„Dzień Osoby Niepełnosprawnej Intelktualnie”,	DPS w Ludzisku	11 luty
	„Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego”,	DPS w Warzynie DPS w Kawęczynie	10 październik
	„Międzynarodowy Dzień Osoby Niepełnosprawnej”,	DPS w Ostrowie	3 grudzień
	„Powiatowy Festyn Jesiennego Borowika”,	DPS w Warzynie	wrzesień
„Dzień Seniora”,	DPS w Inowrocławiu	wrzesień	

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie
Powiatu Inowrocławskiego na lata 2008 - 2013

	„Kujawsko–Pomorski Miting Pływacki Osób z Niepełnosprawnością”,	WTZ w Inowrocławiu	październik
	Wystawa sprzętu rehabilitacyjnego połączona z wystawą prac wykonanych w ramach terapii zajęciowej	WTZ w Kruszwicy	październik

VIII. Podsumowanie

Przedstawiony program ma na celu przybliżenie problemów osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym oraz schematycznie określić pola działalności różnych podmiotów zajmujących się pomocą osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

Program wyznacza zadania do realizacji oraz wskazuje instytucje i organizacje, które będą przyczyniały się do polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych.

Program ma charakter otwarty, przewiduje uwzględnienie różnorodnych potrzeb i możliwości ich zaspakajania, tak by elastycznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość.

Program obejmuje okres od 2008 do 2013 r. i jego realizacja uzależniona też będzie od możliwości pozyskiwania środków finansowych na poszczególne zadania. Sukces w realizacji niniejszego programu zależeć będzie od zaangażowania wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych zadań oraz od wielkości środków finansowych przeznaczonych na ten cel (własnych i pozyskanych).

Ponadto program wprowadza także działania ponadstandardowe jakimi są wdrażanie i propagowanie informacji dotyczących nie tylko praw i przywilejów osób niepełnosprawnych, ale także informacji o programach i projektach obejmujących swymi ramami osoby dotknięte niepełnosprawnością. W siedzibie PCPR dostępne będą wszelkie informacje o programach i projektach realizowanych zarówno na szczeblu powiatowym, jak i gminnym oraz wojewódzkim, finansowanych ze środków PFRON a także środków unijnych. Mając na celu dotarcie do jak najszerszej społeczności osób niepełnosprawnych, informacje o aktywnych działaniach na rzecz tych osób będą przesyłane przez PCPR do urzędów gmin a także organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Dostępne będą również wnioski na realizowane programy i projekty.

Na szczególną uwagę zasługuje też nowatorski pomysł zdiagnozowania liczby osób niepełnosprawnych na terenie powiatu. Do pozyskania stosownych danych

przyczynią się nie tylko informacje uzyskane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności ale przede wszystkim współpraca z Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej, Gminnymi Ośrodkami Zdrowia, Praktykami Lekarza Rodzinnego oraz sołtysami wsi naszego powiatu.

Pozyskane w ten sposób informacje pozwolą nam w sposób bardziej precyzyjny podejmować stosowne działania na rzecz niepełnosprawnej społeczności lokalnej.

IX. Zasady monitorowania Programu

Monitoring Programu będzie stałym procesem obserwacji ilościowych i jakościowych zmian wybranych mierników, mającym na celu zapewnienie informacji na temat skuteczności podejmowanych działań oraz ich zmianę w przypadku rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami.

Monitoring Programu obejmował będzie następujące działania:

- systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji celów strategicznych,
- prowadzenie analiz porównawczych i tematycznych,
- przygotowanie sprawozdań ukazujących stopień realizacji Programu w poszczególnych celach operacyjnych,
- ocenę osiągniętych rezultatów oraz określenie stopnia wykonania przyjętych celów i działań,
- planowanie zmian w Programie.

SPIS TABEL

Tabela 1. Dane dotyczące liczby orzeczeń wydanych wg stopnia niepełnosprawności w powiecie inowrocławskim w latach 2006-2007.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg płci.

Wykres 2. Liczba wydawanych orzeczeń w analizowanych latach wg stopnia niepełnosprawności.

Banulski